

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Katastrofy

Přírodní katastrofy

- kosmické (meteority, sluneční erupce,...)
- geologické (zemětřesení- tsunami, vulkanická činnost-sopky, sesuvy půdy,...)
- klimatické (tornáda, hurikány, povodně, sucha, bouře,...)

Způsobené člověkem – antropogenní katastrofy

- průmyslové (chemické, jaderné,...)
- dopravní (dopravní nehody, letecké nehody...)
- násilné jednání (žhářství, teroristické útoky, války...)

Přírodní katastrofy

• Kosmické

Meteoroidy

- kousky Sluneční soustavy
- když se meteoroid střetne se Zemí, vletí do její atmosféry a vidíme světelný úkaz – Meteor

• Geologické

Zemětřesení- tsunami

- náhlý pohyb zemské kůry, vyvolaný uvolněním napětí – např. z neustálých pohybů zemských desek – podél zlomů
- vyskytují se zejména v oblastech světa, kterými zlomy procházejí (západní pobřeží Ameriky, východní Asie a ostrovy mezi ní a Austrálií, Kavkaz, Turecko a Írán, Středomoří atd.)
- podmořská zemětřesení mohou vyvolat ničivé vlny tsunami
- studiu zemětřesení se věnuje geofyzika- seismologie

Sopky- vulkanická činnost

- geomorfologický útvar obvykle tvaru hory, kde roztavená skála (magma) vystupuje na zemský povrch
- vyskytují se podél hranic litosférických desek a v takzvaných horkých skvrnách

Sesuvy půdy

- vyskytují se po dlouhotrvajících deštích a při tání sněhu, dochází ke svahovým pohybům
- v ČR okolo 3000 sesuvů- zejména v Beskydech, v labském údolí

• Klimatické

Povodně

- dochází k nim při dlouho trvajících srážkách, tání sněhu, protržením hráze a vylitím řeky z koryta

Sucha

- vyskytují se převážně v Monzunové oblasti- lidé trpí hladomorem a nemocemi
- v ČR je nejvíce ohroženou částí Jižní Morava

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Bouře

Cyklóny (hurikány, tajfuny,...)

- vír s charakteristickým okem ve středu
- vznikají převážně v rovníkových oblastech

Tornádo

- silně rotující vír, vyskytující se pod spodní základnou konvektivních bouří
- během své existence se alespoň jednou dotkne zemského povrchu, po něm začíná tornádo postupovat ve směru proudících vzdušných mas a ničit vše v místě dotyku
- síla tornáda je dána Fujitovou stupnicí, která dělí tornáda do šesti stupňů – F0 až F5
- rychlost větru v tornádu se pohybuje od 50 do 100 m/s

Způsobené člověkem:

• **Průmyslové katastrofy**

Ekologické

- stav, kdy se do určitého ekosystému dostává cizorodá látka, která má devastující účinek na zdejší život (chemická látka, invazivní druh- kopyltky, zásah člověka- stavba přehrady
- mezi nejznámější biologické katastrofy patří únik ropy do moře

Chemické

- stav, kdy do prostředí unikne nebezpečná chemická látka (z chemiček v podobě jedovatého mraku, požáry nebezpečných látek, únik látek do řeky, kontaminace podzemních vod)

Jaderné

- dochází k jaderné události či výbuchu a následnému úniku radioaktivních látek do okolí, čímž vzniká radiační zamoření
- důsledek: poškození genetické informace, rakovinné bujení, smrt jedince či skupiny jedinců,
- nejohroženější oblasti: okolí jaderných elektráren (Černobyl); místa, kde explodovala zamořené oblasti se dají částečně dekontaminovat

• **Dopravní**

Dopravní nehoda

- dochází k poškození dopravního stroje, či zranění přepravovaných, či kolemjdoucích osob
- rozlišujeme: letecké neštěstí, autonehoda, železniční neštěstí, potopení lodi atd.)
- nejčastějším druhem nehody je autonehoda

• **Násilné jednání**

Občanské nepokoje

- stav, kdy se občané určitého území bouří např. proti státní správě, organizaci, firmě atd
- patří sem bojkoty, demonstrace a v širším pojetí i ozbrojená povstání a revoluce

Žhářství

- úmyslné založení požáru (trestný čin)

Teroristické útoky

- určitá skupina se snaží prosadit své názory silou, zastrašováním a násilím
- nejničivější teroristický útok v historii byl útok na World Trade Center v USA 11. září 2001

Válka

- konflikt mezi relativně velkými skupinami lidí, kteří v boji používají fyzické násilí a zbraně